

Ontsnap aan de decemberdrukke: de natuur in met IVN Hengelo!

In december staan er twee leuke activiteiten op het programma:

13 december, 13.00u-15.00u. - [Op pad, een mooie winterse wandeling in Twickel](#)

Ga mee op winterwandeling in Twickel en ervaar hoe de natuur tot rust komt. Zie hoe bomen, planten en dieren de koude maanden doorstaan.

Kom mee naar buiten voor een winterwandeling door Twickel. Het landschap ademt rust, maar achter kale takken en stille velden speelt zich een boeiend verhaal af. Hoe overleven dieren de kou? Hoe beschermen bomen en planten zich? En welke sporen vertellen ons dat er toch leven is?

Kijk voor details en hoe je je kunt aanmelden op: <https://www.ivn.nl/afdeling/hengelo/natuuractiviteiten/op-pad-een-mooie-winterse-wandeling/>

29 december, 10.30u.-12.00u. - [Bloeiende planten in de winter? Zoek je mee in het Genseler?](#)

Nieuwsgierig hoeveel planten nog bloeien in de winter? Ga mee op winterse ontdekking met IVN Hengelo.

In de winter bloeien er meer planten dan je denkt! Tijdens deze gezellige excursie gaan we met IVN Hengelo op pad om te ontdekken welke planten zich niet laten tegenhouden door kou en korte dagen. Samen met onze natuurgidsen speuren we naar bloemen die nog in bloei staan en leren we meer over hun verrassende aanpassingen.

We noteren onze vondsten en geven die door aan FLORON, die jaarlijks de landelijke Eindejaars Plantenjacht organiseert. Trek warme kleding aan en laat je verrassen door de winterse flora.

Kijk voor details en hoe je je kunt aanmelden

op: <https://www.ivn.nl/afdeling/hengelo/natuuractiviteiten/bloeiende-planten-in-de-winter-zoek-je-mee/>

We zien je graag bij een van onze activiteiten. Beleef de natuur!

Minivoedselbos: oogsten uit je eigen tuin

Hoe fijn is het om je tuin in te lopen en iets te kunnen plukken voor het avondeten? Met een minivoedselbos kan dat. Maar wat komt erbij kijken, en past het ook in jouw tuin?

Een minivoedselbos hoeft niet groot te zijn; met 4 vierkante meter kom je al een heel eind. Heb je een kleinere tuin, dan kun je met kleinfruit (bessen, frambozen, bramen) en klimplanten tegen muren en schuttingen werken. Maar zelfs op een vierkante meter of een balkon kun je iets doen, bijvoorbeeld bakken met kruiden of aardbeien aan de balustrade. En er zijn allerlei fruitboompjes in minivorm. Een minivoedselbos heeft een plek nodig met voldoende zonlicht en een gezonde bodem. Er wordt gewerkt met verschillende lagen. Het gaat erom een slimme combinatie te maken, zodat de bomen of grotere planten beschutting geven aan de kleinere.

Hoe leg je een minivoedselbos aan? Kijk eerst waar je dat gaat aanleggen. Kies een plek met voldoende zon. Maak dan een eenvoudige plattegrond (inclusief paden zodat je niet op de planten hoeft te stappen als je gaat oogsten, en hoeveel planten er komen). Begin met de bomen en werk van boven naar beneden. Gebruik inheemse bomen en struiken waar mogelijk, omdat deze beter aansluiten bij de lokale biodiversiteit.

Kies een fruitboom met een grootte die past bij de tuin. Kies dan eetbare struiken, vervolgens de vaste planten en bodembedekkers. Dan is het een kwestie van kopen en planten.

Niet alleen jijzelf, ook vogels, bijen, vlinders en andere insecten zijn blij met de voedseltuin. Ze vinden er beschutting én eten.

Bron: Steenbreek

Natuurcentrum

In en rond het natuurcentrum is men druk bezig met het afbouwen. Buiten egaliseert een graafmachine het terrein, is een wadi gegraven en een bijenheuvel aangelegd. Binnen worden deuren voorzien van het nodige sluitwerk waarna deze kunnen worden afgehangen. De elektrische installatie wordt verder aangelegd. Tussendoor is er even pauze en wordt genoten van een bakje koffie.

De afgelopen weken is het toilet geplaatst en zijn er tussenverdiepingen aangebracht in de bibliotheekruimte en in de bergruimte voor onze tuingereedschappen. Een boekenkast wordt al in elkaar gezet. Echt de moeite waard om op een dinsdagmorgen even een kijkje te komen nemen.

Nog een paar weken waarbinnen de inrichting van het gebouw kan worden afgerond. Buiten zullen straks de container met tuingereedschap, het heemhoes en het toilet plaats moeten maken voor een verdere inrichting van de Heemtuin.

Verslag van de Wandeling in Beckum; 'voorbereiden van de natuur op de winter'.

Op uitnodiging van Willy van Diepen, onze penningmeester (zij woont sinds kort in Beckum) , nemen John en ik deze middag zes deelnemers mee door het landschap van Beckum. Hopelijk komen we straks door ons nieuwe Natuurcentrum meer in beeld en leidt dit tot meer deelnemers aan onze activiteiten. Voor nu is het een mooie oefening voor mij als beginnende gids.

Ondanks dat ik in het verleden wel eens gewandeld had in dit gebied was ik verrast door haar geschiedenis en het prachtige afwisselende landschap. Voor de route maken we grotendeels gebruik van de bestaande wandelroute 'Maurits en Napoleon in Beckum' , met dank aan Landschap Overijssel.

Tijdens de wandeling besteden we ook aandacht aan hoe de dieren en planten zich voorbereiden op de winter. We vertellen over de aanmaak en verspreiding van zaden en vruchten in het najaar; het bladverlies bij loofbomen en hoe groenblijvende bomen zich tegen de koude wapenen. Ook laten we zien hoe de springende hazelaarmug overleeft in de gal van een katje van de hazelaar en gewezen op een eikel die verstopt zat in een boom als wintervoorraad.

Vanaf Café Halfweg wandelen we op weg richting landgoed Altena. John vertelt ons dat hier op deze strategische plek aan de Hagmolenbeek Huize Altena heeft gestaan. Via het Altena's voetpad wandelen we naar het eeuwenoude Altena Bos. Ondanks dat het een prachtig bos is met mooie onderbegroeiing, zie je wel dat het bos het moeilijk heeft. De vele adelaarsvarens die voor een dichte laag zorgen op de bodem, maken de verjonging van het bos moeilijk.

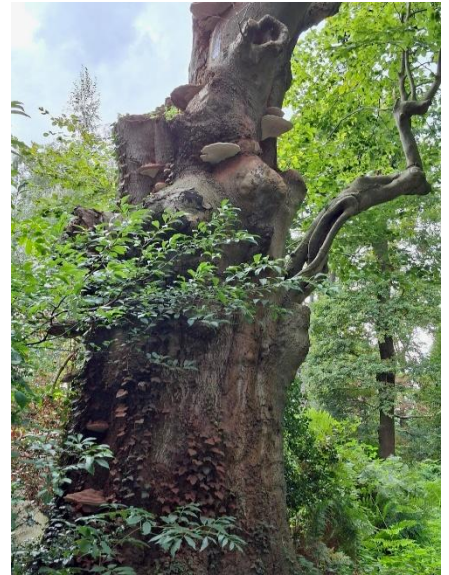
Op dit landgoed staan vele pachtboerderijen van Twickel die herkenbaar zijn aan de zwart/witte luiken. We passeren boerderij Klein Altena. Een kleine boerderij met 80 koeien. Deze boerderij doet mee aan het project 'boeren voor natuur' wat inhoudt dat zij natuurinclusief boeren. Ze gebruiken hun eigen mest en van de melk wordt kaas gemaakt die o.a. in de landgoedwinkel van Twickel te koop is. Ook zijn de weilanden ingezaaid met kruiden wat goed is voor de bodem en voor al wat leeft hier in de omgeving.

We wandelen via een stukje bos met vele grove dennen die hier kaarsrecht naar boven groeien, vervolgens langs een heideveld waar deze boom mooi tot haar recht komt en uit kan groeien tot een zogeheten vliegden. In de heide groeit onder andere de zeldzame gagel. Dit kruid werd vroeger aan het kloosterbier toegevoegd vanwege haar kruidachtige smaak. Een bijwerking was dat het lustopwekkend was hetgeen natuurlijk niet strookt met de katholieke leer. De gagel werd later rap vervangen door hop, wat een kalmerend effect heeft.

Wandelend langs een weg met mooie beuken komen we aan bij de eeuwenoude boerderij Erve Asbroek, prachtig gelegen aan de Hagmolenbeek. Hier blijkt vroeger een watermolen te hebben gestaan. Een weiland is hier nog vernoemd naar deze molen, te weten de Mölnkolk.

Daarna maken we een uitstapje naar de Napoleonbeuk, waartegen volgens overlevering Napoleon heeft uitgerust. John moet ons echter teleurstellen omdat het onmogelijk is geweest dat Napoleon hier tegen deze beuk heeft gezeten om uit te rusten. De boom is nog niet zo oud dat deze er al stond in de tijd van Napoleon. Ook is Napoleon Bonaparte nooit verder dan Deventer naar het Oosten gekomen.

We wandelen een stukje terug en lopen door het bos langs het Kemerinksveen. Een stukje bos met veel voedsel voor de dieren, zoals

napoleonbeuk

tamme kastanjes, hulst, kruiden, eikels en noten, waarmee zij zich lekker vet kunnen eten voordat de winter voor de deur staat. Ook is er een mooi vennetje waar de dieren kunnen drinken.

We verlaten de natuur en komen bij een landbouwgebied dat nog ouderwets wordt beheerd. Een weidse akker omzoomd door natuurarm prikkeldraad, diepe uitgegraven sloten voor de afwatering, en weilanden met raaigras zonder kruiden, het groene asfalt of ook wel grasfalt genoemd.

Het is nu een vredig tafereel, maar vroeger heeft hier in het Kemerinksveen in 1591 was hier een slagveld. 160 Spaanse soldaten zijn door het leger van Prins Maurits in een hinderlaag gelokt en zij vonden de dood in het toen nog moerassige ven.

Wandelend langs het geboortehuis van Huttenkloas, of stond dat toch in Bentelo... komen we weer uit bij café Halfweg waar we gezamenlijk de mooie en leerzame wandeling afsluiten met een warme drank.

De gidsen John en Helma

Nieuwjaarswandeling 2026

Noteer vast in je agenda:

De Nieuwjaarswandeling is op zondag 11 januari 2026. Vertrek is vanaf ons Natuurcentrum om 10.00u.

Onder de loep

De afdeling Hengelo-Oldenzaal van de KNNV heeft weer een nieuwe Onder de loep uitgebracht. Voor iedereen met interesse in de natuur en natuurverschijnselen de moeite waard om te lezen. Ga hiervoor naar hun [website](#) of neem een digitaal abonnement op dit mededelingen blad via: harry.dejong@natuur-hgl.nl

Groene Maandkalender

(voor activiteiten door onze werkgroepen klik [hier](#))

December 2025	Januari 2026
11 IVN-Bestuursoverleg	3 Ontdek winteraasten Kristalbad
13 Op pad! Winterwandeling Twicken	11 Nieuwjaarswandeling
15 IVN-Journaal special: de Natuurherstelwet	
15 NIVON-Lezing over bomen – Jan Zwienenberg	
17 G&B-Kerststuk workshop	
26-31 Eindejaars Plantenjacht	

De [groen](#) gemaakte activiteiten kennen een directe betrokkenheid van onze eigen IVN-afdeling.

Aan-/afmelden voor deze nieuwsbrief

Stuur deze nieuwsbrief door naar jouw natuurvrienden die nog geen lid / abonnee zijn. Zij kunnen zich daarna als abonnee aanmelden met vermelding van voor- en achternaam en e-mailadres bij onze werkgroep communicatie communicatie@ivnhengelo.nl

Wil je nog beter geïnformeerd worden volg ons dan ook op [Facebook](#) en [Instagram](#) en raadpleeg regelmatig onze [website](#).

Stel je geen prijs meer op toesturen van de nieuwsbrief dan kun je je afmelden bij communicatie@ivnhengelo.nl.

Alle reeds verschenen nieuwsbrieven zijn gearchiveerd op onze [website](#).